

**ДЪРЖАВЕН ОБРАЗОВАТЕЛЕН СТАНДАРТ
ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ПРОФЕСИЯТА
„СЛАДКАРСТВО И ПЕКАРСТВО“**

Професионално направление				
Код: 1013	Хотелиерство, ресторантьорство и кетъринг			
Професия				
Код: 101304	Сладкарство и пекарство			
Степени на професионална квалификация	I	II	III	IV
Ниво по Национална квалификационна рамка (НКР)	2	3	4	5
Ниво по Европейска квалификационна рамка (ЕКР)	2	3	4	5

1. Изисквания към кандидатите

1.1. Изисквания към кандидатите за входящо минимално образователно и/или входящо квалификационно равнище за придобиване на степени на професионална квалификация съгласно Закона за професионалното образование и обучение

За придобиване на първа, втора, трета и четвърта степен на професионална квалификация по професията „Сладкарство и пекарство“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение, утвърден от министъра на образованието и науката със Заповед № РД09-2230 от 09.08.2024 г., изискванията за входящото минимално образователно равнище към кандидатите са:

1.1.1. За придобиване на първа степен на професионална квалификация:

- за лица, навършили 16 години – завършен начален етап на основно образование или успешно завършен курс за ограмотяване, организиран от училища в системата на предучилищното и училищното образование по реда на Закона за насърчаване на заетостта или на Закона за предучилищното и училищното образование или валидирани компетентности за начален етап на основно образование по чл. 167, ал. 1, т. 4 от Закона за предучилищното и училищното образование.

1.1.2. За придобиване на втора степен на професионална квалификация:

- за лица, навършили 16 години – завършен първи гимназиален етап.

1.1.3. За придобиване на трета степен на професионална квалификация:

- за ученици – завършено основно образование;
- за лица, навършили 16 години – придобито право за явяване на държавни зрелостни изпити или завършено средно образование.

1.1.4. За придобиване на четвърта степен на професионална квалификация:

- завършено средно образование.

Изискването за входящо квалификационно равнище при продължаващо професионално обучение за придобиване на първа, втора и трета степен на професионална квалификация е придобитата квалификация съответно по част от професията, първа или втора степен на професионална квалификация по същата професия.

1.2. Здравословното състояние на кандидата се удостоверява с медицински документ, доказващ, че професията, по която желае да се обучава, не му е противопоказна.

2. Описание на професията

Професията „Сладкарство и пекарство“ обхваща дейности по производство, контрол на качеството на сладкарски изделия и печива с акцент върху безопасността на храните, устойчивостта и използването на дигитални технологии. Специалистите работят в различни заведения за хранене и развлечения и пекарни, като изпълняват разнообразни задачи според степента на квалификация. Работата изисква организираност, екипност, добра физическа и психическа издръжливост и се извършва основно на закрито, понякога в условия на висока температура или на открито.

За лица със специални образователни потребности, на които упражняването на професията не е противопоказно, кандидатстващи в курсове за възрастни, следва да се прилагат принципите на приобщаващото обучение, включително достъпна архитектурна и учебна среда, при възможност на обучаващата институция.

2.1. Първа степен на професионална квалификация по професията

Лицата, притежаващи първа степен на професионална квалификация по професията „Сладкарство и пекарство“, осъществяват основни дейности, подпомагащи производствения

процес в сладкарски цехове (самостоятелни или прилежащи) и заведения за хранене и развлечения. Те извършват оценка на външното качество на суровините (визуален преглед за свежест, цвят, консистенция), приемане и подреждане на продуктите за съхранение според изискванията за безопасност. Подготвят работните зони, като осигуряват необходимата чистота и организират пространството за ефективна работа.

Извършват първична обработка на суровини – пресяване на брашно, измерване на продукти, белене и нарязване на плодове, омесване на тесто под ръководството на квалифициран персонал. Спазват точно зададени рецептури и технологични инструкции при изпълнение на задачите. Подреждат суровини и спомагателни материали за съхранение според изискванията за качество и безопасност.

Отговорни са за поддръжката и почистването на основното оборудване и инструменти след приключване на работа.

Работата се извършва ръчно и с помощта на основно кухненско обзавеждане, базови механични уреди и технологично оборудване, типично за производствени помещения по сладкарство и пекарство. Използват се електроуреди, хладилни съоръжения, измервателни уреди и др. Работната среда включва производствени зони с повишена влажност и температура, където се спазват стриктни санитарно-хигиенни изисквания и правила за безопасност при работа.

Обучаемите придобиват умения за работа под наблюдение или с ограничена самостоятелност, като изпълняват конкретни задачи от производствения процес: приготвяне на теста, дозиране на съставки, подготовка за термична обработка, охлаждане и съхранение на изделия.

Спазват се технологични инструкции за приготвяне и обработка на продуктите. Работещите следват процедурите за хигиена и безопасност, като използват лични предпазни средства (престилки, ръкавици, шапки) и прилагат правила за санитарен контрол. При необходимост използват базов специализиран софтуер за управление на производствени рецептури или контрол на складови наличности под ръководството на по-опитни служители.

Работят с базови кухненски уреди и инструменти (ножове, тел за разбиване, миксери, тестомесачки, топлинни уреди, уреди за съхранение и др.).

Почистват, измиват и дезинфекцират наличното оборудване, инструментите и помещенията.

Важно е да поддържат висока лична хигиена и да работят с отговорност и прецизност, особено при изпълнение на технологични инструкции и задачи, които изискват точност при измерване, смесване или оформяне на продукти.

Изисква се способност за ефективна работа в екип, като се спазват установените технологични изисквания и стандарти за безопасност на храните. Лицата трябва да притежават основни познания по санитарно-хигиенни изисквания и мерки за осигуряване на безопасност на хранителните продукти.

2.2. Втора степен на професионална квалификация по професията

Специалистите, придобили втора степен на професионална квалификация в областта на сладкарството и пекарството, прилагат рецептури и базови технологии за приготвяне на разнообразни сладкарски изделия, спазвайки установените технологични процеси и норми за качество. Те осигуряват безопасността на храните чрез стриктно прилагане на изискванията на системите за управление на безопасността на храните като HACCP и поддържат устойчивост в хранителната верига, оптимизирайки употребата на суровини и минимизирайки отпадъците.

Работата се извършва с модернизирано кухненско оборудване – професионални уреди, тестомесачки, кухненски роботи, темпериращи машини, автоматизирани уреди с прецизен

контрол, както и с помощта на специализиран софтуер за управление на складови наличности. Специалистите използват дигитални технологии за точното следване на технологични процеси и документиране на производствените етапи.

За ефективното изпълнение на задълженията се изисква добре развита сръчност, координация на движенията и внимание към детайла с цел постигане на висока прецизност при приготвяне, оформяне и декорация на сладкарски и пекарски изделия. Работата включва спазване на рецептури, пропорции и стандарти за качество, както и поддържане на високо ниво на хигиена и безопасност при работа. Чувството за естетика е ключово при оформянето на визуално атрактивни и качествени продукти.

Работата често се извършва в среда с повишено напрежение, свързана със спазване на кратки срокове за изпълнение на поръчки, особено в периоди на високо натоварване като празници и събития.

Придобилите професионална квалификация по професия „Сладкарство и пекарство“ втора степен на професионална квалификация трябва да притежават:

- задълбочени познания за базови технологични процеси в сладкарството и пекарството и принципите на безопасност на храните;
- принципи за енергийна и ресурсна ефективност и минимизиране на отпадъците и загубите при производство;
- умения за боравене с класическо (стандартно) и модерно оборудване и специализиран софтуер;
- способност за работа при динамично натоварване и ефективно разпределение на времето и ресурсите;
- организираност, самодисциплина и умение за работа в екип;
- добра лична хигиена и спазване на всички санитарно-хигиенни изисквания.

2.3. Трета степен на професионална квалификация по професията

Специалистите, притежаващи трета степен на професионална квалификация по професия „Сладкарство и пекарство“, съчетават умело храни, технологии и естетичен дизайн при създаването на висококачествени сладкарски и пекарски изделия. Те разработват и прилагат както класически, така и съвременни рецепти и технологии за приготвяне на изделия, като адаптират рецептури според индивидуалните здравни нужди на клиентите – включително такива с прецизиран рецептурен състав „нови храни“ – диетични, вегански или безглутенови изделия.

Те приготвят сладкарски и пекарски продукти, като спазват специфичните изисквания за безопасност и качество на храните. Активно участват в разработването и внедряването на системи за управление на качеството и безопасността (като HACCP и ISO стандарти) и прилагат принципите на устойчиво развитие в производствения процес.

Освен производствени задачи, управляват малки екипи в сладкарските и пекарските производства – организират работата на екипите, обучават нови служители и упражняват консултантска дейност по планиране на инфраструктурните изисквания за ефективното функциониране на сладкарски и пекарски цехове. Отговарят за планирането, контрола и отчетността на използваните ресурси – суровини, енергия, материали – с цел повишаване на ефективността и намаляване на загубите, поддържат тясна комуникация и координация с останалите отдели в обекта (сервиз, доставки, счетоводство, маркетинг, организация на събития и др.).

Работата изисква активно използване на специализиран софтуер за рецептурно, складово и производствено управление, както и на дигитални технологии за контрол на процесите и документиране на производствените дейности. Специалистите следват добри практики за

иновации в сладкарството и пекарството, създавайки нови изделия, подобрявайки технологиите и внедрявайки съвременни подходи към вкусовото и визуалното представяне на продуктите.

Придобилите професионална квалификация по професия „Сладкарство и пекарство“ трета степен на професионална квалификация трябва да притежават професионални качества, необходими за успешно обучение и професионална реализация:

- ангажираност към развитие на сладкарството и пекарството;
- бързо усвояване и прилагане на всичко ново, свързано с професията – нови продукти, нови технологии (не само кулинарни), нови изисквания и т.н.;
- чувство за ред, организираност и внимание към детайлите;
- новаторство и стремеж към експериментиране с хранителни продукти, техники и иновативни подходи;
- развити сетивни възприятия, като, но не само, вкус, цетова чувствителност, мирис – свързани с качеството на произвежданите продукти;
- комуникативност и умение за работа в екип.

2.4. Четвърта степен на професионална квалификация по професията

Притежаващите четвърта степен на професионална квалификация по професия „Сладкарство и пекарство“ могат да осъществяват цялостно ръководство и мониторинг на сладкарско производство, пекарско производство, туристически обекти и навсякъде, където има производство на сладкарски изделия и/или пекарство, поради което трябва да прилагат действащата нормативна база – Закон за храните, Наредба за хигиена на храните, Регламенти (ЕО), НАССР спецификацията (Анализ на опасностите и контрол на критичните точки), да разработват инструкции, процедури, да контролират и валидират процеси, като прилагат стандарти за безопасност, качество, устойчиво развитие и т.н.

Придобилите четвърта степен на професионална квалификация по професията „Сладкарство и пекарство“ трябва да имат задълбочени знания в областта на кулинарната технология, физиологията на храненето, химико-технологичните процеси и безопасността на храните, което им дава възможност да разработват нови рецепти, съобразени с изискванията на различни потребителски групи. Те планират и управляват ресурсите, разработват и внедряват иновации, отговарят за подбора, обучението и мотивацията на персонала, компетентност за проектиране и оборудване на сладкарски и/или пекарски производства, съобразени с технологичните потоци и функционалното разпределение.

Работата им включва различни функционални взаимоотношения – вътрешни и външни, с колеги, доставчици, клиенти, контролни органи и други, изисква използване на специализиран софтуер за управление на производството и хотелиерството, дигитални платформи за отчетност и контрол на качеството. Необходими са високо ниво на организационни и лидерски умения, както и знания в областта на финансите, управлението на човешки ресурси и устойчивото развитие. Специалистите с четвърта степен на професионална квалификация имат потенциал да стоят на висока позиция в йерархията на фирмата, както и да я управляват.

Работната среда е динамична и изисква висока степен на адаптивност за постигане на бизнес цели.

Завършилите четвърта степен на професионална квалификация по професията са преди всичко мениджъри, педагози и иноватори в областта на сладкарството и пекарството.

3. Единици резултати от ученето (ЕРУ) за придобиване на всяка от степените на професионална квалификация по професията

Степен на професионална квалификация	Ниво по НКР/ЕКР	Номер на ЕРУ и вид професионална подготовка (ПП)																		
		ЕРУ 1	ЕРУ 2	ЕРУ 3	ЕРУ 4	ЕРУ 5	ЕРУ 6	ЕРУ 7	ЕРУ 8	ЕРУ 9	ЕРУ 10	ЕРУ 11	ЕРУ 12	ЕРУ 13	ЕРУ 14	ЕРУ 15	ЕРУ 16	ЕРУ 17	ЕРУ 18	ЕРУ 19
		Обща ПП		Отраслова ПП		Специфична ПП														
I	2	x	x	x	x	x	x													
II	3	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x									
III	4	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x					
IV	5	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

3.1. Списък на Единиците резултати от ученето по видове професионална подготовка

ЕРУ по обща професионална подготовка – единна за всички професионални направления от Списъка на професиите за професионално образование и обучение

ЕРУ 1. Здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда

ЕРУ 2. Икономика и предприемачество

ЕРУ по отраслова професионална подготовка – единна за професиите от професионално направление „Хотелиерство, ресторантьорство и кетъринг“

ЕРУ 3. Безопасност и хигиена в работната среда

ЕРУ 4. Комуникация и езикова култура в обслужването

ЕРУ по специфична професионална подготовка по професията „Сладкарство и пекарство“

ЕРУ 5. Организация на работното място

ЕРУ 6. Продукти и технологии в сладкарството и пекарството

ЕРУ 7. Работа с оборудване и дигитални технологии в сладкарството и пекарството

ЕРУ 8. Приготвяне на хляб, хлебни, сладкарски и тестени изделия

ЕРУ 9. Декорация и естетическо оформяне на хляб, хлебни, сладкарски и тестени изделия

ЕРУ 10. Организация и контрол на технологичните процеси при производство на сладкарски и пекарски изделия

ЕРУ 11. Разработване на адаптирани и нови пекарски и сладкарски изделия

ЕРУ 12. Презентация, продажба и икономически аспекти

ЕРУ 13. Управление на ресурси

ЕРУ 14. Управление на качеството и безопасността на храните в сладкарството и пекарството

ЕРУ 15. Управление на човешки ресурси

ЕРУ 16. Финансово управление и контрол

ЕРУ 17. Маркетинг в сладкарството и пекарството

ЕРУ 18. Стратегическо управление на сладкарското производство

ЕРУ 19. Иновации и устойчиво развитие в сладкарството и пекарството

3.2. Описание на единиците резултати от ученето за професията „Сладкарство и пекарство“

3.2.1. Обща професионална подготовка по професията „Сладкарство и пекарство“

ЕРУ 1	Здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда
Резултат от учене 1.1	Спазва хигиенните норми и здравословните и безопасните условия на труд (ЗБУТ) на работното място
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основните нормативни актове за здравословни и безопасни условия на труд • Обяснява възможните професионални и здравни рискове на работното място и причините за тяхното възникване • Разяснява основните правила при оказването на първа помощ при трудови злополуки • Изброява основните видове лични предпазни средства и техните функции • Познава видовете защитни приспособления и средства за сигнализация и маркировка за осигуряване на ЗБУТ • Изброява правилата за работа при аварии и аварийни ситуации
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Прилага мерки за безопасност на работното място • Спазва хигиенните норми на работното място • Прилага инструкции за безопасна работа • Реагира правилно при аварийни ситуации
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Спазва стриктно мерките за безопасност при изпълнение на различните трудови дейности
Резултат от учене 1.2	Осъществява превантивна дейност за опазване на околната среда
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава нормативни актове, свързани с опазването на околната среда, и ЗБУТ • Познава трудовоправните норми, свързани със ЗБУТ • Разяснява общите изисквания за осигуряване на ЗБУТ съобразно спецификата на провежданата дейност и изискванията на техническото, технологичното и социалното развитие с цел защита на живота, здравето и работоспособността на работещите
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Търси информация за устойчиви практики, приложими в конкретната професионална дейност • Изпълнява дейности по събиране и съхраняване на опасни продукти, излезли от употреба уреди и консумативи съобразно правилата за рециклиране • Използва технологии и материали, щадящи околната среда • Спазва практики за пестене на вода, енергия и други ресурси на работното място

Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Правилно обработва отпадъците на работното място съобразно изискванията за сортиране • Вярно и точно разпознава замърсяващи фактори на работното място и съдейства за ограничаване на въздействието им • Способен е стриктно да следва утвърдените правила и изисквания за опазване на околната среда
Критерии за оценяване на ЕРУ	<p>Част по теория:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Владее теоретични знания за: <ul style="list-style-type: none"> - хигиенните норми - здравословните и безопасните условия на труд на работното място - овладяването на аварийни ситуации и оказването на първа помощ - превантивната дейност за опазване на околната среда <p>Част по практика на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Избира своевременно най-адекватния тип поведение при зададената рискова ситуация • Вярно и точно определя необходимите действия за оказване на първа помощ
Средства за оценяване	<p>Част по теория на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит <p>Част по практика на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 2	Икономика и предприемачество
Резултат от учене 2.1	Познава основите на пазарната икономика
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основни икономически понятия – търсене, предлагане, пазар, конкуренция, цена • Познава ролята на държавата в икономиката – данъци, бюджет, регулации • Обяснява дейността на организацията в контекста на основни икономически принципи и понятия • Разяснява основни понятия във финансите – приходи, разходи, печалба, инвестиции • Разбира значението на социалната и екологичната отговорност при ръководене на бизнес
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Използва основни икономически понятия, като търсене, предлагане, пазар, конкуренция и цена при изпълнение на професионалните си задачи • Отчита значението на основните финансови показатели, като приходи, разходи, печалба и инвестиции
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Прилага правилата и изискванията, свързани с ролята на държавата в икономиката, включително данъци, бюджет и регулации, в рамките на работната среда и своите професионални ангажименти
Резултат от учене 2.2	Познава основите на предприемачеството

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава същността и ролята на предприемачеството в икономиката • Изрежда основните стъпки при стартиране на бизнес, включително генериране на идея, пазарно проучване, изготвяне на бизнес план • Изброява видовете фирми и организационно-правни форми на стопанска дейност
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разграничава видовете фирми и организационно-правните форми на стопанска дейност • Прилага знания за предприемачеството в работната си среда
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Идентифицира успешни практически примери за управление на бизнес начинания • Предлага решения за подобряване на дейността в съответствие с технологичните и организационните изисквания • При необходимост представя идеи и предложения пред клиенти, инвеститори или партньори, като аргументира решенията си
Критерии за оценяване на ЕРУ	<p>Част по теория:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Владее основните теоретични знания и понятия в областта на икономиката • Владее основните теоретични постановки в областта на предприемачеството <p>Част по практика на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вярно, точно и мотивирано определя действията за разрешаване на описания проблем в зададения казус • Участва в разработването на бизнес план на фирмата според изискванията на предварително дефинираното задание
Средства за оценяване	<p>Част по теория на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит <p>Част по практика на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика

3.2.2. Отрадова професионална подготовка по професията „Сладкарство и пекарство“

ЕРУ 3	Безопасност и хигиена в работната среда
Резултат от учене 3.1	Почиства работна зона
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава видовете замърсители • Разпознава рисковете от кръстосано замърсяване • Посочва начините и принципите за предотвратяване на замърсявания • Идентифицира зоните с висок санитарен риск
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпознава и предотвратява рискове от замърсяване • Почиства работната зона • Прилага лична и производствена хигиена

	<ul style="list-style-type: none"> • Извършва дейности за дезинфекция на оборудване • Съхранява храни и консумативи • Спазва хигиенните норми
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да прилага добри хигиенни практики при работа с продукти и консумативи, като спазва санитарните изисквания и вътрешнофирмените правила
Резултат от учене 3.2	Извършва подготовка на суровини, спомагателни средства и материали
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Описва условията за съхранение на хранителни продукти • Познава основните етапи за подготовка на различни суровини, спомагателни средства и материали • Познава и изброява методите за предварителна обработка на хранителни продукти
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Извършва дейности по измиване, белене и рязане на хранителни продукти • Съхранява продукти съгласно указания • Проверява и следи за сроковете на годност
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да извършва подготовка на хранителни продукти, спомагателни средства и материали, като спазва изискванията за безопасност на проведените технологични процеси
Резултат от учене 3.3	Спазва нормите и стандартите за качество и безопасност на храните
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основните нормативни актове, регулиращи качеството и безопасността на храните • Посочва принципите за прилагане на система за анализ и контрол на качеството (НАССР) • Идентифицира нарушения и последици от неспазване на нормативните актове съгласно НАССР
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Изпълнява изискванията, регламентирани във фирмени стандарти (включително НАССР, ISO стандарти и др.) • Прилага принципите за етикетиране, съхранение и проследимост на храните • Използва защитно работно облекло • Спазва изискванията за лична и производствена хигиена • Реагира при констатирани отклонения в нормите за качество и безопасност
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Спазва правилата за безопасност на храните според нормативната уредба
Резултат от учене 3.4	Оказва първа долекарска помощ
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава целите, значението и основните понятия в първата помощ • Описва ролята на първия реагиращ • Познава правните и етичните аспекти на оказването на първа помощ

	<ul style="list-style-type: none"> • Познава симптомите на най-честите инциденти при предоставянето на туристически услуги • Познава основните жизнени функции, способите за тяхната проверка и позиции за възстановяване • Познава съдържанието и предназначението на аптеката за първа помощ в местата за настаняване, за хранене и за развлечения, спа центрове (рецепция, камериерски офиси, кухня, търговски зали на ресторанти и барове и др.) • Познава основните процедури за първа помощ • Познава начини за комуникация с пострадали и техните близки, включително и с лица със зрителни/слухови увреждания при оказване на първа помощ
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Успокоява пострадалите • Прави проверка на мястото на инцидента • Повиква спешна помощ • Разпознава симптомите и прилага техники за оказване първа помощ при задушаване, безсъзнание, изгаряния, кръвотечения и рани, хранителни алергии, отравяния, електрически инциденти и други • Управлява стреса и психическите реакции
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Действа адекватно при оказване на първа помощ на гости и персонала
Критерии за оценяване на ЕРУ	<p>Част по теория на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Владее знания за видовете замърсители и опасностите от кръстосано замърсяване • Посочва начини за предотвратяване на замърсявания и зони с висок санитарен риск • Познава основните етапи и методи за подготовка на хранителни продукти, спомагателни средства и материали • Изброява условия за правилно съхранение на храни • Познава нормативните актове, свързани с безопасността на храните • Изброява задълженията на персонала • Обяснява основите на HACCP принципите и последиците от неспазване на изискванията • Обяснява основните стъпки при оказване на първа помощ при безсъзнание, кръвотечение и задушаване • Изброява съдържанието и предназначението на аптечка за първа помощ на работното място <p>Част по практика на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Почиства и дезинфекцира работната зона и специализираното оборудване • Прилага лична и производствена хигиена и използва защитно работно облекло • Извършва първична обработка на храни и съхранява получените полуфабрикати • Проверява срокове на годност и спазва хигиенни норми

	<ul style="list-style-type: none"> • Прилага правилата за етикетиране, съхранение и проследимост на храни • Реагира адекватно при отклонения от санитарните и нормативните изисквания • Работи самостоятелно, прилагайки добри производствени, хигиенни и безопасни практики в съответствие с фирмените стандарти • Демонстрира правилна проверка на мястото на инцидента и първоначална оценка на състоянието на пострадали • Прилага подходяща техника за оказване на първа помощ при симулиран инцидент (напр. кръвотечение или изгаряне)
Средства за оценяване	<p>Част по теория на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит <p>Част по практика на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 4	Комуникация и езикова култура в обслужването
Резултат от учене 4.1	Общува с колеги и гости (туристи)
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основните елементи на устната и невербалната комуникация • Изброява начини за установяване на контакт • Посочва специфики на комуникацията в обслужваща среда • Идентифицира чести затруднения в общуването
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Формулира ясно съобщения • Използва подходяща мимика и жестове • Регулира тона и езика според ситуацията • Установява и поддържа контакт с клиента
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Умело общува с гостите и колегите, като спазва правилата за професионално поведение в обслужването
Резултат от учене 4.2	Избягва конфликтни ситуации
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава често срещаните причини за напрежение при обслужване • Изброява поведения, които могат да влошат комуникацията с гостите • Идентифицира етапите на възникване и развитие на конфликтна ситуация
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Запазва спокоен тон при обслужване в напрегната ситуация • Изслушва оплаквания, без да прекъсва госта • Прилага професионални изразни средства за предотвратяване на конфликти • Подава информация или сигнализира ръководството при необходимост
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Правилно реагира в ситуации на напрежение при обслужване, като спазва вътрешните правила
Резултат от учене 4.3	Обслужва гости

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава етапите на обслужване на гостите (посрещане, настаняване, информирание, насочване, изпращане) • Изброява основни правила за поведение и комуникация при първичен контакт с гост • Посочва стандартни изразни средства за приветствие и благодарност към гост • Познава специализирана терминология на чужд език • Идентифицира външния вид и поведение като част от фирмените стандарти
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Посреща гостите вежливо и с подходящ израз • Поддържа приветлив външен вид и излъчване • Насочва госта към продукт, място или колега • Използва стандартни фрази за извинение или благодарност
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да посреща и обслужва гости, като спазва установените правила за поведение и комуникация в организацията
Критерии за оценяване на ЕРУ	<p>Част по теория на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Познава вербални и невербални умения за комуникация • Изброява начини за установяване на контакт и избягване на конфликти • Описва етапите на обслужване (посрещане, настаняване, информирание, насочване, изпращане) • Разпознава стандартни фрази, фирмено поведение и външен вид • Описва причините за напрежение и реакциите при взискателни гости • Познава основни фрази и термини на чужд език, използвани в професионалната среда <p>Част по практика на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Общува ясно, с подходяща мимика, тон и език • Посреща и обслужва госта любезно и професионално • Реагира спокойно в напрегнати ситуации • Прилага учтивост, изслушване и подава сигнал при нужда • Използва базови изрази на чужд език за посрещане, представяне на меню и поръчка и при изпращане на госта
Средства за оценяване	<p>Част по теория на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит <p>Част по практика на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика

3.2.3. Специфична професионална подготовка по професията „Сладкарство и пекарство“

ЕРУ 5	Организация на работното място
-------	--------------------------------

Резултат от учене 5.1	Прилага основни хигиенни изисквания в сладкарството и пекарството
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основни правила за лична хигиена (облекло, поведение, миене на ръце, ЛПС) • Изрежда видовете замърсяване – физическо, биологично, химично • Познава базови санитарни изисквания към работната среда и оборудването • Разграничава храни, подлежащи на по-стриктно съхранение и обработка
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Поддържа личната си хигиена и външен вид според вътрешни правила • Почиства и подрежда работната повърхност преди и след работа • Извършва измиване на продукти с внимание към хигиената
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е самостоятелно да спазва хигиенни навици и да поддържа работното си място чисто
Резултат от учене 5.2	Подготвя работната зона
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява основните машини, съоръжения и инвентар, с които се работи в сладкарско и/или пекарско производство • Познава изискванията за санитарна подготовка на работната зона • Изброява основните етапи за подготовка на работното място • Идентифицира рисковете при неподредена и неорганизирана работна среда • Посочва необходимите лични предпазни средства за работа в сладкарството и пекарството • Идентифицира зоните с висок санитарен риск
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Почиства работното място • Дезинфекцира работното място • Подрежда материали и инструменти според технологичната последователност • Проверява готовността на оборудването за работа • Прилага лична хигиена при започване на работа
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Самостоятелно подготвя работната зона за сладкарска или пекарска дейност, спазвайки хигиенни и технологични стандарти
Резултат от учене 5.3	Подрежда суровини, материали, инструменти и оборудване за производство
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основните суровини, материали, инструменти, машини и съоръжения, използвани в сладкарството и пекарството • Изброява изискванията за правилно съхранение на инвентар, суровини и материали

	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва принципите за организиране на работното пространство • Идентифицира рискове (например от кръстосано замърсяване) при неправилно поддръжане на оборудване, суровини, материали, инструменти и т.н. • Идентифицира маркировки, инструкции, схеми за подредба
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпределя инструментите и уредите по вид и предназначение • Осигурява бърз достъп до необходимите материали • Спазва принципите на ергономично поддръжане • Използва рафтове, стойки, стелажи, контейнери за смет, хладилни съоръжения и др. • Проверява наличността и изправността на оборудването
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Организира материали, уреди и оборудване по начин, осигуряващ ефективност и безопасност на производствения процес
Резултат от учене 5.4	Познава високотехнологични професионални машини, които се ползват в сладкарството и пекарството
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава принципа на работа на миксери, тестомесачки, котлони – електричество/газ/индукция, ламинатор, пруфер, MW фурна, temperиращи машини и професионални уреди за печене • Изброява основните режими на работа и настройки на машините • Посочва правилата за безопасна експлоатация на професионалното оборудване • Идентифицира признаци на неизправност или неправилна работа на оборудването
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Настройва работните параметри на специализираното оборудване според технологичните инструкции • Следи работата на машините и съоръженията по време на процеса – време, обороти, температура • Почиства и поддържа оборудването • Спазва санитарните изисквания • Докладва на отговорните лица за констатирани технически отклонения
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Използва професионално оборудване за сладкарско производство, като спазва технологичните инструкции и стандартите за безопасност
Критерии за оценяване на ЕРУ	<p>Част по теория на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Познава етапите за подготовка на работната зона • Изброява материалите и уредите за производство • Посочва правилата за безопасност и лична защита при работа • Идентифицира рисковите зони на работното място <p>Част по практика на професията:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Почиства и подготвя работната зона за работа • Поддържа материали и оборудване съгласно технологичния процес • Използва правилно лични предпазни средства • Реагира съгласно правилата при възникване на риск или инцидент
Средства за оценяване	<p>Част по теория на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит <p>Част по практика на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 6	Продукти и технологии в сладкарството и пекарството
Резултат от учене 6.1	Извършва визуална оценка на основни суровини и материали при приемане
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава признаците за свежест, цвят и консистенция на основните суровини • Изброява често срещаните дефекти при хранителни продукти • Посочва рисковете от използване на негодни суровини • Идентифицира признаци за разваляне и замърсяване на продуктите
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Извършва визуален преглед на суровините при приемане • Разпознава отклонения във външния вид на суровините • Докладва за установени дефекти и несъответствия • Спазва процедурите за приемане на суровини
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Самостоятелно извършва визуална оценка на постъпващи суровини, като спазва стандартите за качество и безопасност
Резултат от учене 6.2	Подготвя суровините, материалите и полуфабрикатите за преработка
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основните етапи на предварителна обработка – измиване, белене, нарязване • Изброява необходимите пособия и инструменти – нож, дъска, белачка • Разграничава подходящи техники според продукта (например рязане на плодове, смилане на ядки, топене на шоколад) • Обяснява понятията бруто, нето, готов продукт, фира • Разпознава връзката между почистване/обелване и промяна на теглото
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Измерва брашно, захар, шоколад и други в зададени количества • Прави разлика между брутно и нетно тегло • Чупи яйца • Разделя белтъци от жълтъци • Извършва измиване, почистване и белене на продукти

	<ul style="list-style-type: none"> • Нарязва плодове по указания • Работи с нож • Почиства ядки • Смила ядки • Попълва примерна таблица с количества преди/след обработка
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Подготвя под наблюдение продукти за обработка, спазвайки изискванията за хигиена и безопасност
Резултат от учене 6.3	Прилага основни техники, използвани в сладкарството и пекарството
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основните начини за топлинна обработка – печене, темперирание, карамелизиране, задушаване, пържене и др. • Изброява основни уреди и съдове за всяка техника • Описва очаквания резултат при правилното използване на всяка кулинарна техника
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Извършва печене, задушаване и вари продукти • Наблюдава процеса • Докладва при отклонения (прегаряне, недостатъчна обработка) • Поддържа безопасна работна среда по време на работа
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Участва в приготвянето на сладкарски изделия и печива чрез базови техники и под ръководство, спазвайки хигиенни и технологични изисквания
Критерии за оценяване на ЕРУ	<p>Част по теория на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изброява основни групи продукти и посочва показателите за качество • Обяснява разликата между бруто, нето, готов продукт и фира • Разграничава основни методи за предварителна и топлинна обработка (измиване, белене, варене, печене, задушаване и др.) • Посочва последователността на технологичните етапи при стандартни рецепти • Свързва процесите с подходящия инструмент/съд и подходящ уред (варене-тенджера-котлон, рязане-нож-дъска, белене-белачка-контейнер за отпадъци и съд за обелените продукти и др.) <p>Част по практика на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Сортира и подготвя продукти според указания • Извършва измиване, белене и рязане безопасно, спазвайки хигиенни норми • Измерва бруто и нето тегло на продукт преди и след почистване • Работи с нож, белачка и дъска под наблюдение • Избира подходяща техника за топлинна обработка (по рецепта) и я изпълнява (например задушаване на ябълки)

	<ul style="list-style-type: none"> Работи организирано, спазва технологична последователност и почиства работното място след изпълнение
Средства за оценяване	<p>Част по теория на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> Писмен изпит <p>Част по практика на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 7	Работа с оборудване и дигитални технологии в сладкарството и пекарството
Резултат от учене 7.1	Работи с високотехнологични професионални машини, които се ползват в сладкарството и пекарството
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Познава принципа на работа на миксери, тестомесачки, котлони – електричество/газ/индукция, ламинатор, прuffer, MW фурна, темпериращи машини и професионални уреди за печене Изброява основните режими на работа и настройки на машините Посочва правилата за безопасна експлоатация на професионалното оборудване Идентифицира признаци на неизправност или неправилна работа на оборудването
Умения	<ul style="list-style-type: none"> Настройва работните параметри на специализираното оборудване според технологичните инструкции Следи работата на машините и съоръженията по време на процеса – време, обороти, температура Почиства и поддържа оборудването Спазва санитарните изисквания Докладва на отговорните лица за констатирани технически отклонения
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Правилно използва професионално оборудване за сладкарско производство, като спазва технологичните инструкции и стандартите за безопасност
Резултат от учене 7.2	Планира етапите на производствения процес
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Познава етапите на производство: подготовка, направа на изделия, издаване на клиент Разграничава длъжностите и отговорностите в екипа
Умения	<ul style="list-style-type: none"> Съставя план за организация на работен процес за деня според продуктивния капацитет Разпределя задачите в екипа и контролира изпълнението им
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> Самостоятелно организира продукцията според поръчките и контролира резултатите и качеството на изделията
Резултат от учене 7.3	Използва специализиран софтуер за рецептури и складови наличности
Знания	<ul style="list-style-type: none"> Познава функциите на софтуер за управление на рецептури и складиране

	<ul style="list-style-type: none"> • Изброява видовете данни, които се въвеждат в системата • Посочва процедурите за актуализиране на складови записи • Идентифицира чести грешки при работа с дигитални системи
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Въвежда рецептурни данни и наличности в специализирания софтуер • Актуализира наличности след производство или доставка • Използва функциите за търсене, корекция и справки в системата • Докладва за несъответствия в данните
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да използва специализиран софтуер за рецептури и складово управление в подкрепа на производствения процес
Резултат от учене 7.4	Дигитално документираща производствения процес
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основните изисквания за документиране на производствените етапи • Изброява задължителните елементи на производствения запис • Посочва процедурите за записване на отклонения от стандартите • Идентифицира последици от грешки в дигиталната регистрация
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Регистрира производствените етапи в дигиталната система • Въвежда данни за произведени партии и използвани суровини • Проверява и валидира записаната информация • Изготвя базови справки за производствения процес при необходимост
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Самостоятелно документираща производствените процеси чрез дигитални технологии, осигурявайки проследимост и точност на данните
Резултат от учене 7.5	Използва професионален чужд език в работната среда
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основни термини от професионалната терминология в сладкарството и пекарството на чужд език (например видове теста, кремове, шоколадови техники) • Изброява изрази за общуване на чужд език – поздрав, представяне на продукт, обяснение на рецепта, приемане на поръчка • Назовава често използвани глаголи и изрази, свързани с посрещане и благодарност • Разпознава изрази за извинение, уточнение и отказ по учтив начин
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Води кратък диалог с професионални термини на чужд език • Представя изделия и съставки с основни фрази

	<ul style="list-style-type: none"> • Приема и предава поръчки на чужд език с разбираеми изрази • Използва учтиви фрази при затруднение или отказ
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да използва основен професионален чужд език за изпълнение на основни дейности по обслужване, като спазва културните и езиковите норми в работна среда
Критерии за оценяване на ЕРУ	<p>Част по теория на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Познава принципите на работа с основно професионално сладкарско оборудване • Изброява стъпките за работа със специализиран софтуер за рецептури и складови наличности • Води кратък диалог с професионални термини на чужд език • Посочва изискванията за правилно документиране на производствени процеси • Идентифицира рисковете при неправилно използване на оборудване и софтуер <p>Част по практика на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Настройва и използва правилно професионални кухненски машини • Въвежда данни в специализиран софтуер за рецептури и наличности • Регистрира коректно производствени етапи и справки в дигитална система • Спазва процедурите за безопасност и точност при работа с машини и софтуер
Средства за оценяване	<p>Част по теория на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит <p>Част по практика на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 8	Приготвяне на хляб, хлебни, сладкарски и тестени изделия
Резултат от учене 8.1	Прилага рецепти за сладкарски изделия и печива
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основните групи сладкарски изделия и печива • Изброява съставките и етапите за приготвяне • Посочва технологичните параметри на работа (време, температура) • Идентифицира грешки при неправилно следване на рецептурите
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Следва технологични карти при приготвяне на изделия • Смесва съставки • Проверява консистенцията на смесите по време на процеса • Документира използваните материали в технологичния процес

Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Самостоятелно прилага рецепти за разнообразни сладкарски изделия и печива в съответствие с изискванията за качество
Резултат от учене 8.2	Приготвя тестени и сладкарски полуфабрикати
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основните съставки – брашно, захар, яйца, какао, шоколад и т.н. за приготвяне на различни видове теста и кремове • Изброява технологичните етапи за приготвяне на тестени полуфабрикати • Познава основни видове пекарски изделия като хлябове и закуски • Посочва съотношенията и последователността при смесване на съставки • Идентифицира признаци за правилно омесено тесто или добре приготвен крем • Изброява условията и сроковете за съхранение на произведените полуфабрикати – температурен режим, опаковка
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Измерва съставките • Омесва тесто • Спазва технологичните инструкции • Приготвя базови кремове за сладкарски изделия • Приготвя различни видове хляб и тестени изделия, закуски от солено тесто, закуски от сладко тесто • Спазва технологичната последователност при приготвяне на полуфабрикати • Съхранява полуфабрикатите • Спазва изискванията за безопасност и качество
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Самостоятелно приготвя основни тестени и сладкарски полуфабрикати при спазване на технологичните норми и изисквания
Резултат от учене 8.3	Приготвя сладкарски и пекарски изделия
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основните техники за оформяне на сладкарски и пекарски изделия – глазиране, зафилване и др. • Изброява стандарти за размер и форма на различни изделия • Посочва изискванията за естетичен вид на готовите изделия • Идентифицира често допускани грешки при оформянето • Познава функциите и безопасната употреба на основно оборудване – фурни, миксери, котлони, тестомесачки, везни, блендери и др.
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Оформя ръчно основни сладкарски и пекарски изделия по зададен модел • Използва форми, шпатули и други ръчни инструменти за оформяне

	<ul style="list-style-type: none"> • Спазва изискванията за пропорции и външен вид • Борави с основното оборудване според неговото предназначение
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Самостоятелно оформя основни сладкарски изделия, съблюдавайки стандартите за качество и естетика
Резултат от учене 8.4	Термична обработка на сладкарски и пекарски изделия
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава температурните режими за печене на основни тестени и сладкарски изделия • Изброява показателите за готовност на изделията след достигане на готовност след термична обработка • Посочва влиянието на температурата и времето върху качеството на термична обработка • Идентифицира признаци на неправилна термична обработка (сурови, прегорели изделия)
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Настройва топлинния уред според технологичните изисквания • Следи времето и температурата при процеса на термична обработка • Преценява визуално готовността на изделията • Прилага правилата за безопасност при работа с топлинни съоръжения
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Самостоятелно извършва термична обработка на основни сладкарски изделия и печива, контролирайки качеството на крайния продукт
Критерии за оценяване на ЕРУ	<p>Част по теория на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Познава съставките и пропорциите за приготвяне на полуфабрикати • Изброява стъпките за оформяне на изделия • Посочва температурните режими за термична обработка и признаците за готовност на изделията • Идентифицира основните грешки при подготовка, оформяне и термична обработка • Разпознава продукти, обяснява техники, описва технологични операции и компоненти <p>Част по практика на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Приготвя основни сладкарски и пекарски полуфабрикати и крайни изделия • Оформя изделия по зададен технологичен модел • Настройва и използва правилно топлинните съоръжения • Обработва термично изделията, като спазва технологичните параметри за качество • Приготвя компоненти, прилага методи, спазва рецептура и хигиена, следи разход и ефективност
Средства за оценяване	<p>Част по теория на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит

	<p>Част по практика на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 9	Декорация и естетическо оформяне на хляб, хлебни, сладкарски и тестени изделия
Резултат от учене 9.1	Прилага базови техники за декорация
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основните техники за глазиране, шприцоване и моделиране • Изброява материали за декорация – кремове, фондан, шоколад • Посочва хигиенните изисквания при декорация • Идентифицира основни дефекти в украсяването
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Подготвя материали за декорация • Извършва глазиране и основна украса на изделия • Използва пошове, шпатули и декоративни инструменти • Поддържа хигиена на работното място при декорация
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Самостоятелно прилага базови техники за декорация на сладкарски изделия и печива при спазване на естетически и хигиенни изисквания
Резултат от учене 9.2	Изработва тематични декоративни елементи
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава принципите на цветово съчетание и тематична украса • Изброява стилове на декорация според поводите • Посочва факторите за избор на материали според темата • Идентифицира специфични изисквания за празнични украси
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Подготвя материали за конкретни поводи • Изработва тематични декоративни елементи
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Правилно изработва тематични декорации на сладкарски изделия и печива
Резултат от учене 9.3	Разпознава несъответствия при декоративните елементи
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава критериите за естетическо качество на декорация (симетрия, чистота, цветови съчетания) • Изброява чести грешки при украсяване на сладкарски изделия и печива • Посочва стандартите за външен вид на изделията • Идентифицира отклонения от зададените стандарти
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Наблюдава готовите декоративни изделия • Разпознава видими дефекти и несъответствия • Преценява резултата със зададените стандарти или модели • Докладва за отклонения на отговорното лице
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Самостоятелно разпознава отклонения в качеството на декоративните елементи и спазва процедурите за докладване

Критерии за оценяване на ЕРУ	<p>Част по теория на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Познава базови техники за декорация (глазиране, шприцоване, моделиране) • Изброява материали и инструменти за украса • Посочва основни изисквания за естетическо оформяне • Разпознава грешки и дефекти при декоративната обработка на изделията <p>Част по практика на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Прилага базови техники за декорация на сладкарски изделия и печива • Изработва тематични елементи според зададена концепция • Разпознава отклонения в декоративната работа • Докладва за установени дефекти при декорацията
Средства за оценяване	<p>Част по теория на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит <p>Част по практика на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 10	Организация и контрол на технологичните процеси при производство на сладкарски и пекарски изделия
Резултат от учене 10.1	Организира прилагането на сложни рецептури при производството на сладкарски и пекарски изделия
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава всички групи сладкарски и пекарски изделия • Описва характеристиките, безопасното използване и регулацията на добавки – набухватели, оцветители, стабилизатори • Познава регионални и интернационални специалитети • Идентифицира технологичните параметри и критични точки в рецептурите • Познава стандартите за качество на крайния продукт
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Организира последователността на операциите според технологични карти при приготвяне на изделия • Контролира правилното дозиране и влагане на съставки според рецептурите • Следи параметрите на процеса – температура, време, консистенция • Анализира грешки и отклонения в изпълнението • Документира грешки и отклонения в изпълнението
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Самостоятелно ръководи прилагането на сложни рецепти в съответствие със стандартите за безопасност и качество
Резултат от учене 10.2	Организира спазване на технологичната последователност в производствения процес
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава взаимовръзките между отделните етапи на производствения процес

	<ul style="list-style-type: none"> • Описва технологичната логика и критичните точки за всеки вид изделие • Познава методи за минимизиране на технологични загуби
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разработва технологични задачи по етапи • Следи хода на производствения процес • Оценява спазването на технологичната последователност • Регулира параметри при отклонения в процеса • Идентифицира рискове в технологичната последователност • Уведомява отговорните лица при установени отклонения
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Способен е да осигури технологична последователност за достигане на високо качество на изделията
Резултат от учене 10.3	Извършва контрол на качеството на пекарски и сладкарски изделия на всички етапи от производството
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава критериите за качество на сладкарските и пекарските изделия • Изброява допустими отклонения и дефекти • Посочва методите за преценка по време на производството • Познава реквизитите на протоколи за контрол на качеството
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Проверява състоянието на изделията визуално и тактилно • Оценява съответствието на изделията със стандартите • Попълва протоколи за контрол на качеството • Предприема корекции и коригиращи действия при отклонения
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Отговорно проверява качеството на сладкарските и пекарските изделия по време на всички етапи на производството
Критерии за оценяване на ЕРУ	<p>Част по теория на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Анализира технологични процеси и идентифицира критични параметри • Разграничава спецификите на изделията и методите за контрол • Определя причини за технологични отклонения <p>Част по практика на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изготвя план за изпълнение и контрол на рецептура • Контролира производствения процес на избрано изделие • Извършва оценка на качеството и попълва протокол за контрол • Докладва несъответствия и предлага мерки
Средства за оценяване	<p>Част по теория на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит <p>Част по практика на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика

ЕРУ 11	Разработване на адаптирани и нови сладкарски и пекарски изделия
Резултат от учене 11.1	Прилага рецептури за специализирани сладкарски и пекарски изделия
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава принципите на диетично, веганско и безглутеново хранене • Познава изискванията за хранене на различни потребителски групи – деца, възрастни, хора с различен интензитет на физическо натоварване и др. • Изброява заместители на традиционни съставки – замяна на глутен, млечни продукти, захар • Посочва изискванията за етикетиране на специализирани продукти • Идентифицира рисковете при грешки в специалните рецептури
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Създава нови рецептури, съобразени със здравословни изисквания • Адаптира съществуващи рецептури спрямо специални нужди на клиентите • Определя състава, технологичния процес и параметрите за производство • Съставя етикети за новите продукти съгласно нормативните изисквания
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Самостоятелно създава рецептури за специализирани сладкарски и пекарски изделия, като осигурява качество, безопасност и съответствие с нормативните изисквания
Резултат от учене 11.2	Прилага съвременни технологии за производство на сладкарски и пекарски изделия
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава новите технологии в сладкарството, пекарството и кулинарията – темпериране, нискотемпературна обработка, вакуумни техники, молекулярна кухня • Изброява предимствата на съвременните методи спрямо класическите технологии • Посочва влиянието на модерните технологии върху качеството и безопасността • Идентифицира рисковете при неправилна употреба на съвременните технологии
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Избира подходящи технологични методи за различни изделия • Прилага съвременни техники в приготвянето на сладкарски и пекарски продукти • Следи технологичните параметри при използване на нови технологии • Оценява резултатите спрямо очакваното качество

Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Самостоятелно внедрява съвременни технологични решения в производството на сладкарски и пекарски изделия
Резултат от учене 11.3	Комбинира вкус и естетика в създаването на сладкарски и тестени продукти
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава принципите на балансиране на вкусове и текстури в сладкарството и пекарството • Изброява техники за визуално оформяне и стилови направления • Посочва връзката между състава и крайния вкус на изделието • Идентифицира фактори, влияещи върху сетивното възприятие на продуктите
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Създава сладкарски изделия с балансиран вкус и атрактивен външен вид • Прилага различни техники за оформяне и декорация според целевата група • Адаптира рецептите за оптимално съчетание на вкус, текстура и визия • Представя готовите изделия
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Самостоятелно съчетава вкус, текстура и визия при създаването на иновативни сладкарски продукти
Критерии за оценяване на ЕРУ	<p>Част по теория на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Познава принципите на разработване на специализирани сладкарски продукти • Изброява нови технологии в сладкарството и пекарството и техните предимства • Посочва изискванията за съчетаване на вкус и визия в продуктите <p>Част по практика на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разработва и описва рецептури за специализирани изделия • Прилага съвременни технологии за производство на продукти • Създава изделия с балансиран вкус и професионална визия
Средства за оценяване	<p>Част по теория на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит <p>Част по практика на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 12	Презентация, продажба и икономически аспекти
Резултат от учене 12.1	Представя сладкарски и пекарски изделия с естетическа и търговска насоченост, включително на чужд език
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основни принципи на кулинарната естетика и презентация • Познава порционирането

	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основите на поведението към клиента и принципите на ефективна комуникация • Познава начини за представяне на изделията на чужд език (термини, описания, презентационни фрази)
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Презентира изделия според стандарти и целеви групи • Използва чужд език при представяне на изделия • Сервира изделия с внимание към естетика и порциониране • Използва професионален език в комуникацията с клиенти • Съдейства на екипа по обслужване при представяне на изделия • Избира подходящ начин за представяне според типа клиент
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Ефективно представя изделия с високо естетическо и търговско въздействие • Съдейства за повишаване на пазарната атрактивност на сладкарските и пекарските изделия
Резултат от учене 12.2	Разработва рецепти и оферти в сладкарството и пекарството
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава принципите на създаване на рецепта – сезонност, хранителен състав, икономичност • Разбира нуждите на различни клиентски групи и пазарни сегменти • Познава факторите, влияещи върху търговския успех на изделията • Описва понятието „технологична и икономическа ефективност при планиране“ • Познава структурата и целта на търговска оферта
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Изготвя рецепти, съобразени с пазарната стратегия на фирмата • Съставя оферти за различни събития и целеви групи • Съобразява рецептурите с икономическа и технологична ефективност • Включва изделия, отговарящи на клиентски предпочитания • Оценява сезонни и пазарни фактори при планиране на асортимента • Съчетава кулинарна креативност с икономическа целесъобразност
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Работи в екип при разработване на нови предложения, съобразени с фирмената стратегия
Резултат от учене 12.3	Прилага икономически подход при управление на ресурси и формиране на цени в сладкарско-пекарската дейност
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основни икономически термини – себестойност, надценка, печалба, рентабилност, режийни разходи, продажна цена бруто, нето, фира и др. • Описва основни видове разходи при производство • Познава методите за кулинарна калкулация и връзката им с реалната рецептурна база

	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва предимствата и недостатъците на собствено производство спрямо външни полуфабрикати • Описва влиянието на сезонност, загуби и икономичност върху формирането на цени
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Калкулира себестойност на изделия въз основа на рецептури • Изчислява съотношение бруто/нето и загуби • Определя продажна цена с включени режийни и пазарни фактори • Използва калкулационна таблица или софтуер за изчисления • Оценява разходна ефективност на рецепти и изделия • Предоставя данни за финансов анализ и контрол
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Ефективно прилага икономически подход при управление на ресурси и формиране на цени в сладкарско-пекарската дейност
Критерии за оценяване на ЕРУ	<p>Част по теория на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Владее основни теоретични знания по икономика и ценообразуване • Познава структурата и елементите на търговската оферта • Разбира принципите на презентация и клиентско поведение <p>Част по практика на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Съставя технологична карта и рецептурник с калкулирана себестойност и продажна цена • Изготвя и представя тематична оферта за конкретна целева група • Презентира изделие по кулинарни и търговски критерии
Средства за оценяване	<p>Част по теория на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит <p>Част по практика на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 13	Управление на ресурси
Резултат от учене 13.1	Организира производствения процес в сладкарското производство и пекарството
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава етапите на организация на производствения процес в сладкарството и пекарството • Изброява факторите, влияещи върху производствения капацитет и ефективност • Посочва методи за оптимизация на производствения поток • Идентифицира рисковете от лоша организация на производството
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Планира етапите на производство според обемите и сроковете на поръчки

	<ul style="list-style-type: none"> • Разпределя задачите между членовете на екипа според уменията им • Осигурява необходимите суровини, оборудване и инструменти за производство • Следи за спазването на технологичните процеси и сроковете
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Самостоятелно организира и управлява производствения процес в сладкарски цех и пекарни, като осигурява ефективност и високо качество
Резултат от учене 13.2	Управлява работното време и ангажираността на екипа
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава принципите на планиране на работни графици • Описва нормативните изисквания за работно време, почивки, смени, отпуски • Описва начини за оптимизиране на човешкия ресурс
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Съставя графици за смени, съобразени с работното натоварване • Води отчетност за работното време и отсъствия • Предвижда нуждите от допълнителен персонал при натоварване • Поддържа трудовата дисциплина и уважение към правата на работниците
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Ефективно управлява работното време и ангажираността на екипа
Резултат от учене 13.3	Оценява изпълнението на работата на екипа
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава методи за наблюдение и оценка на работата • Описва основни принципи за ефективна комуникация в екип • Описва подходи за мотивация на персонала • Описва методи за предотвратяване и разрешаване на конфликти в производствена среда
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Наблюдава изпълнението на задачите • Докладва изпълнението на задачите • Провежда разговори с колеги относно очакванията и ангажиментите • Анализира отклонения и постижения в изпълнението • Предлага подобрения за ефективност и качество
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Осъществява целенасочена и ефективна комуникация с членовете на екипа при разпределение, проследяване и коригиране на работни дейности
Резултат от учене 13.4	Планира използването на суровини, материали и енергия
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава методите за планиране на потреблението на суровини и материали • Изброява начините за оптимизация на ресурсите и минимизиране на отпадъците

	<ul style="list-style-type: none"> • Посочва основните параметри за енергийна ефективност в производствения процес • Идентифицира загуби и разхищения в процеса на производство
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Изготвя план за нуждите от суровини и материали за производствения период • Следи използването на ресурси спрямо технологичните норми • Анализира отклонения между планирано и реално потребление • Докладва резултатите от използването на ресурсите пред ръководството
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Самостоятелно планира, управлява и отчита използването на суровини, материали и енергия в сладкарското производство и пекарството за повишаване на ефективността
Резултат от учене 13.5	Работи със специализирани документи и рецептури на чужд език
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава структурата и съдържанието на технологични карти и рецепти на чужд език • Изброява често използвани технически термини за процеси, като печене, замесване, охлаждане, декориране • Посочва правилата за превод и адаптация на рецептури и технологични инструкции • Идентифицира възможни неточности при използване на чуждоезикови документи
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Чете и разбира рецептури и технологични инструкции на чужд език • Адаптира съдържание на рецепти спрямо специфичните производствени условия • Попълва основни производствени документи (карти за производство, отчети) на чужд език • Работи със специализирани каталози и продуктови спецификации
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Самостоятелно работи със специализирани рецепти и производствени документи на чужд език в сладкарството и пекарството
Критерии за оценяване на ЕРУ	<p>Част по теория на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Познава принципите за организация на производствения процес и управление на екипи • Изброява методи за оптимизация на използването на ресурси • Посочва основните изисквания за ефективно и устойчиво производство <p>Част по практика на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Организира производствения процес и разпределя задачите в екипа

	<ul style="list-style-type: none"> • Планира и отчита използването на суровини, материали и енергия • Осигурява ефективна комуникация и разрешаване на конфликти в екипа
Средства за оценяване	<p>Част по теория на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит <p>Част по практика на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 14	Управление на качеството и безопасността на храните в сладкарството и пекарството
Резултат от учене 14.1	Прилага изискванията за качество и безопасност на храните в производствения процес
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава принципите и структурата на системи за безопасност на храните, като HACCP система и ISO 22000, Международен стандартизиран протокол за безопасност и качество на храните, Британски стандарт BRC за безопасност и качество на храните • Изброява етапите за разработване и прилагане на система за безопасност на храните • Посочва задълженията на персонала според стандартите за безопасност • Идентифицира потенциални опасности в сладкарското производство
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разработва основни документи за система HACCP – диаграми на процеса, план за контрол • Определя опасности и рискове в производствения процес • Внедрява процедури за самоконтрол на критични етапи • Следи спазването на изискванията за безопасност в реална производствена среда
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Самостоятелно разработва и прилага системи за управление на безопасността на храните в сладкарското и пекарското производство
Резултат от учене 14.2	Контролира съответствието с нормативната уредба за храните
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава действащите нормативни актове за безопасност на храните в България и ЕС • Изброява задължителните елементи за етикетиране на хранителни продукти • Посочва регламентите за специализирани храни – диетични, детски, безглутенови, алергени • Идентифицира последствията от неспазване на нормативните изисквания

Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Проверява съответствието на производствени процеси и продукти с нормативната база • Следи правилното етикетирание на сладкарските и пекарските изделия • Съставя и поддържа документация за проследимост на суровини и продукти • Защишава системата при проверки от контролни органи
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Самостоятелно осъществява контрол за спазване на нормативната уредба в сладкарското и пекарското производство
Резултат от учене 14.3	Координира внедряването на устойчиви практики в производството
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава принципите на устойчивото развитие в хранително-вкусовата промишленост • Изброява добрите практики за намаляване на отпадъците и оптимизиране на ресурсите • Посочва възможности за използване на екологични суровини и опаковки • Идентифицира рисковете при внедряване на устойчиви практики
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разработва планове за намаляване на отпадъците и оптимизация на процесите • Внедрява устойчиви методи за производство (икономия на вода, енергия, суровини) • Следи ефекта от внедрените устойчиви практики • Документира резултатите от устойчивите инициативи
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Самостоятелно организира и координира внедряването на устойчиви и екологични практики в сладкарското и пекарското производство
Критерии за оценяване на ЕРУ	<p>Част по теория на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Познава основите на системите HACCP и ISO за безопасност на храните • Изброява нормативните изисквания за хранителни продукти и етикетирание • Посочва принципите на устойчивото производство в сладкарството и пекарството <p>Част по практика на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разработва документация за система за безопасност на храните (HACCP план) • Осъществява проверки за съответствие с нормативната база • Изготвя план и отчита внедряване на устойчиви практики в производството

Средства за оценяване	<p>Част по теория на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит <p>Част по практика на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 15	Управление на човешки ресурси
Резултат от учене 15.1	Организира и управлява работата на сладкарски екип
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава йерархията и разпределението на ролите в конкретното място • Познава методи за ефективно разпределение на задачите и отговорностите • Разграничава стилове на лидерство и тяхното влияние върху работния климат
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Съставя графици и планира натоварване според нуждите на производствения процес • Координира работата между различни сектори (помощници, сладкари, декоратори и др.) • Прилага подходящ стил на управление според ситуация и екип
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Поддържа ефективен и дисциплиниран работен ритъм • Демонстрира отговорност и лидерство при организиране на колективната дейност • Предотвратява и управлява конфликти в екипа
Резултат от учене 15.2	Оценява изпълнението и се грижи за професионалното развитие на персонала
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основни методи за оценка на представянето (наблюдение, обратна връзка, интервю) • Разбира принципите на мотивация и екипна ефективност • Обяснява ролята на наставничеството в професионалното развитие
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Провежда наблюдение и предоставя конструктивна обратна връзка • Участва в процеса на въвеждане и наставяване на нови служители • Идентифицира нужди от допълнително обучение или корективни мерки
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Осигурява подходящи условия за адаптация и развитие на служителите • Подпомага личното и професионалното израстване на членовете на екипа • Поддържа дух на сътрудничество и култура на учене в сладкарското и пекарското производство
Резултат от учене 15.3	Планира квалификацията, преквалификацията и кариерното развитие на персонала

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава изискванията и възможностите за обучение в професията • Разграничава вътрешнофирмено и външно обучение, наставничество, сертификация • Познава основни принципи на кариерното развитие – вертикално и хоризонтално израстване
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Планира вътрешни обучения, демонстрации и професионални събития • Води наблюдение над напредъка на служители и прави предложения за развитие • Подпомага създаването на среда, насърчаваща учене и усъвършенстване
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Създава дългосрочна визия за развитие на персонала • Съдейства за изготвяне на планове за квалификация и повишаване на мотивацията • Осигурява приемственост и стабилност на екипа чрез стратегическо планиране
Критерии за оценяване на ЕРУ	<p>Част по теория на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Познава принципи на управление на персонал, оценка, мотивация и кариерно развитие • Обяснява ролята на лидера/ръководителя в съвременния кулинарен екип • Разграничава подходи за наставничество, вътрешно обучение и кариерно напредване <p>Част по практика на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Съставя график на персонал и разпределя отговорности • Провежда симулация на оценка и обратна връзка с член на екип • Представя примерен план за професионално развитие или обучение на служител • Демонстрира роля на лидер в решаване на казус с организационен или човешки проблем
Средства за оценяване:	<p>Част по теория на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит <p>Част по практика на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 16	Финансово управление и контрол
Резултат от учене 16.1	Анализира финансови показатели, свързани с производствената дейност

Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основни понятия от счетоводството – приходи, разходи, себестойност, печалба, марж, ДДС • Описва видове разходи – преки, непреки, постоянни, променливи • Познава структурата, предназначението и основните елементи на бюджета в общественото хранене
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Събира и обработва първични счетоводни данни – фактури, касови бележки, складови наличности • Участва в изготвяне и следене на бюджет по пера – продукти, заплати, разходи • Анализира отклонения между планирано и реално изпълнение • Поддържа основна финансова отчетност на производството
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Участва във финансовия анализ на производствената дейност и подпомага бюджетното планиране чрез коректна обработка на данни и отчетност
Резултат от учене 16.2	Калкулира себестойност и формира продажни цени на изделия и услуги
Знания:	<ul style="list-style-type: none"> • Познава структурата на калкулационна таблица и рецептурна документация • Описва компонентите на себестойността – суровини, разходни норми, труд, енергия • Посочва принципи за ценообразуване – надценка, рентабилност, конкуренция
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Извършва калкулации за единични порции и групови заявки • Формира продажна цена спрямо желан марж и пазарни условия • Използва електронни инструменти или софтуер за калкулиране
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Правилно определя себестойност и формира продажни цени в съответствие с пазарните условия и изискванията за рентабилност
Резултат от учене 16.3	Контролира икономическите аспекти на доставките и ресурсната ефективност в сладкарското и пекарското производство
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основните икономически рискове в снабдителната верига – презапасяване, разхищение, загуби • Описва методи за инвентаризация, контрол на разходи и анализ на загуби • Описва принципите на устойчивото използване на ресурси

Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Следи наличности, срокове и използване на суровини • Изготвя справки за разходи, загуби и отклонения от плана • Води точна и навременна отчетност за ресурси и разходи • Анализира причините за икономически отклонения • Предлага мерки за оптимизация на снабдяването и използването на ресурси • Прилага устойчиви финансови практики за намаляване на разходите
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Подпомага ефективното управление на ресурсите и доставките чрез точен контрол, анализ и предложения за оптимизация в съответствие с икономическите цели на производството
Критерии за оценяване на ЕРУ	<p>Част по теория на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Познава счетоводни и финансови понятия, свързани с производствената дейност • Разграничава структури на разходи, принципи на ценообразуване и елементи на бюджет • Обяснява ролята на себестойността в управлението на обекта <p>Част по практика на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изготвя калкулация за изделие на база рецептурник • Попълва бюджетен план или справка по разходно перо • Демонстрира умения за работа със счетоводен или калкулационен софтуер • Анализира отклонения между план и реализация по зададен казус
Средства за оценяване	<p>Част по теория на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит <p>Част по практика на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 17	Маркетинг в сладкарството и пекарството
Резултат от учене 17.1	Подпомага маркетинговите дейности и позициониране на продукцията
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава вкусовата и технологичната съвместимост на различните суровини, полуфабрикати и продукти, които се използват в сладкарството и пекарството • Познава основните принципи на маркетинг в хранително-вкусовата промишленост • Изброява маркетинговите канали за реализация на сладкарски и пекарски продукти • Посочва техники за популяризиране на нови продукти • Идентифицира особеностите на целевите потребителски групи

	<ul style="list-style-type: none"> • Описва основни онлайн платформи за реклама и представяне
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Съчетава вкусове и технологии при работа с различни суровини, полуфабрикати и продукти, които се използват в сладкарството и пекарството • Съдейства за разработване на маркетингови кампании за нови продукти • Съдейства при организиране на дегустации, промоции и представяния на продукти • Анализира обратна връзка от пазара • Работи с основни онлайн платформи за реклама и представяне
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Активно подпомага маркетинговите активности на сладкарското и пекарското производство за по-добро позициониране на продуктите на пазара
Резултат от учене 17.2	Участва в разработване и реализиране на маркетингови кампании и комуникационни стратегии
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основни инструменти на комуникационния микс: реклама, дигитален маркетинг, събития, PR • Описва особености на онлайн комуникацията в гастрономията • Познава ролята на социалните мрежи, уебстраници и платформи за доставка при популяризиране и продажба на изделия
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Създава съдържание (снимки, описания, публикации) за дигитална среда • Използва дигитални канали за популяризиране на продукти и събития • Представя обекта пред клиенти/партньори по атрактивен и професионален начин
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Участва в изпълнение на маркетингови и комуникационни дейности в съответствие с имиджа и пазарната стратегия на обекта
Резултат от учене 17.3	Използва маркетингови данни за подобряване на клиентското изживяване и повишаване на продажбите
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава принципите на клиентска удовлетвореност и лоялност • Описва методи за събиране на обратна връзка (анкети, рецензии, социални мрежи) • Описва значението на статистика и ключови показатели (например повторяемост, отзиви)
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Анализира отзиви, предпочитания и поведение на клиентите • Предлага подобрения в асортимента, обслужването или комуникацията

	<ul style="list-style-type: none"> • Съдейства за разработване на оферти, програми за лоялност или промоции • Извършва класификация на ястия по продажби и рентабилност
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Използва маркетингови данни за предлагане на подобрения, ориентирани към клиента, с цел повишаване на продажбите и конкурентоспособността
Резултат от учене 17.4	Комуникира професионално на чужд език с клиенти и партньори
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основната терминология в сладкарството и пекарството на чужд език (например видове теста, кремове, шоколадови техники) • Изброява стандартни изрази за комуникация с клиенти и бизнес партньори • Посочва правилата за учтива писмена и устна комуникация в професионален контекст • Идентифицира типични затруднения в межкултурната комуникация
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Посреща, консултира и обслужва клиенти • Води базов бизнес разговор с доставчици и партньори на чужд език • Изготвя кратка професионална кореспонденция (имейли, поръчки) на чужд език • Следи за културни особености в комуникацията
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Самостоятелно осъществява основна професионална комуникация на чужд език с клиенти, доставчици и партньори в сладкарството и пекарството
Резултат от учене 17.5	Представя продукти и проекти на чужд език
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основните принципи за представяне на продукти и идеи на чужд език • Изброява ключови елементи на кратка професионална презентация (описание на продукт, технология, съставки, целева група) на чужд език • Посочва подходяща терминология за описване на вкусови и визуални характеристики на продукти на чужд език • Идентифицира културни различия при представяне на сладкарски продукти на чужд език
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Подготвя кратко устно или писмено представяне на сладкарски продукт на чужд език • Описва съставките, технологичния процес и характеристиките на продукта на чужд език • Отговаря на основни въпроси относно продукта на чужд език • Използва професионална терминология на чужд език за убеждаване на клиенти или партньори

Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Самостоятелно представя сладкарски и пекарски продукти и проекти на чужд език, като използва професионална терминология и комуникационни стратегии
Критерии за оценяване на ЕРУ	<p>Част по теория на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Познава основната терминология в областта на сладкарството и пекарството на чужд език • Изброява основните принципи на професионалната комуникация и представяне • Посочва правилата за работа с чуждоезикови технологични документи • Познава основни инструменти на комуникационния микс: реклама, дигитален маркетинг, събития, PR <p>Част по практика на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Води базов професионален разговор с клиенти/доставчици на чужд език • Работи с рецептури и технологични инструкции на чужд език • Изготвя кратка презентация или представяне на продукт на чужд език
Средства за оценяване	<p>Част по теория на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит <p>Част по практика на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 18	Стратегическо управление на сладкарското производство
Резултат от учене 18.1	Прилага стратегия за развитие на производството
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основните принципи на стратегическото управление • Изброява методите за анализ на бизнес средата (SWOT и PEST анализи) • Посочва етапите за разработване на стратегически план • Идентифицира факторите за устойчиво развитие на сладкарски и пекарски бизнеси
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Анализира външни и вътрешни фактори, влияещи върху производството • Изготвя стратегия за развитие на сладкарско и пекарско производство • Определя цели, приоритети и индикатори за успех • Адаптира стратегическия план спрямо променящата се среда • Обучава по-ниските нива на техники и технологии за по-добра ефективност на производствения процес
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Самостоятелно разработва и прилага стратегически план за развитие на сладкарското и пекарското производство, отчитайки устойчивост, иновации и бизнес възможности

Резултат от учене 18.2	Организира и контролира производствените процеси
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава принципите на оперативното управление и контрол на производството • Изброява техники за планиране и оптимизация на производствените процеси • Посочва методите за мониторинг на качеството и ефективността • Идентифицира рисковете при управление на производствени процеси
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разпределя ресурсите за максимална ефективност • Осъществява контрол върху спазването на технологичните стандарти • Анализира оперативни данни и отчита резултати • Взема коригиращи мерки при установени несъответствия
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Самостоятелно организира, контролира и оптимизира производствените процеси в сладкарското и пекарското производство
Критерии за оценяване на ЕРУ	<p>Част по теория на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Познава принципите на стратегическо и оперативно управление в сладкарското производство и пекарството • Изброява основните техники за бюджетиране, оптимизация на процеси и управление на ресурси • Посочва факторите за устойчиво развитие на производството <p>Част по практика на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разработва стратегически план за развитие на сладкарско и пекарско производство • Организира и контролира производствените процеси в реална или симулирана среда
Средства за оценяване	<p>Част по теория на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит <p>Част по практика на професията:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика
ЕРУ 19	Иновации и устойчиво развитие в сладкарството и пекарството
Резултат от учене 19.1	Разработва иновационни решения в сладкарското и пекарското производство
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава тенденциите за иновации в сладкарството, пекарството и хранителната индустрия • Изброява примери за технологични иновации • Посочва методи за разработване и внедряване на нови продукти и технологии • Идентифицира факторите за успешно управление на иновационни проекти

Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Анализира нуждите за иновации в производството • Разработва нови рецептури, технологични процеси или продукти • Планира внедряването на иновационни решения • Оценява резултатите от прилагането на иновации
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Самостоятелно разработва и внедрява иновационни решения в сладкарското и пекарското производство с цел повишаване на конкурентоспособността и ефективността
Резултат от учене 19.2	Интегрира устойчиви практики в производствения процес
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава принципите на кръговата икономика и устойчивото производство • Изброява методи за минимизиране на енергийните разходи и хранителните отпадъци • Посочва възможности за използване на биоразградими опаковки, ядливи опаковки и екологични материали • Идентифицира въздействието на производството върху околната среда
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Разработва стратегии за намаляване на отпадъците и енергийната консумация • Избира устойчиви суровини и технологии • Внедрява мерки за екологосъобразно производство • Следи ефективността на устойчивите инициативи и предлага подобрения
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Самостоятелно интегрира устойчиви практики в сладкарското и пекарското производство в съответствие със съвременните екологични стандарти
Резултат от учене 19.3	Участва в научноизследователска и развойна дейност в сладкарството и пекарството
Знания	<ul style="list-style-type: none"> • Познава основните стъпки при разработване и тестване на нови сладкарски и пекарски продукти • Изброява методите за събиране на данни от продуктови тестове • Посочва важността на обратната връзка от потребители за развойната дейност • Идентифицира процедурите за безопасност при изпитвания на нови продукти
Умения	<ul style="list-style-type: none"> • Асистира в изпитвания на нови рецептури и технологии • Събира обратна връзка за качеството на нови изделия • Попълва базова документация от тестове и наблюдения • Съдейства за внедряването на подобрени продукти
Компетентности	<ul style="list-style-type: none"> • Активно подпомага процесите на тестване и внедряване на нови сладкарски и пекарски продукти и технологии в съответствие със стандартите за безопасност и качество
Критерии за оценяване на ЕРУ	Част по теория на професията:

	<ul style="list-style-type: none"> • Познава тенденциите и принципите за иновации и устойчиво развитие в сладкарството и пекарството • Изброява методите за разработване на нови продукти и технологии • Посочва основните стъпки за научноизследователска и развойна дейност Част по практика на професията: <ul style="list-style-type: none"> • Разработва и внедрява иновационно решение (нов продукт, процес или технология) • Прилага мерки за устойчиво производство • Организира и отчита резултатите от проект за научноизследователска дейност
Средства за оценяване	Част по теория на професията: <ul style="list-style-type: none"> • Писмен изпит Част по практика на професията: <ul style="list-style-type: none"> • Изпълнение на практическа задача по индивидуално задание по практика

4. Съвкупност от единици резултати от учене, които формират придобиването на квалификация по част от професията „Сладкарство и пекарство“

Степен на професионална квалификация	Ниво по ЕКР/НКР	ЕПУ № ... от списъка по т. 3.1. (мин. 3 броя ЕПУ, поне 1 ЕПУ е от специфичната ПП)
I	2	ЕПУ 1, ЕПУ 3, ЕПУ 5 ЕПУ 1, ЕПУ 3, ЕПУ 6 ЕПУ 4, ЕПУ 5, ЕПУ 6 ЕПУ 1, ЕПУ 2, ЕПУ 5 ЕПУ 1, ЕПУ 2, ЕПУ 6
II	3	ЕПУ 2, ЕПУ 6, ЕПУ 8 ЕПУ 2, ЕПУ 3, ЕПУ 7 ЕПУ 4, ЕПУ 9, ЕПУ 10 ЕПУ 1, ЕПУ 2, ЕПУ 10
III	4	ЕПУ 1, ЕПУ 10, ЕПУ 14 ЕПУ 2, ЕПУ 11, ЕПУ 12 ЕПУ 3, ЕПУ 6, ЕПУ 13 ЕПУ 10, ЕПУ 13, ЕПУ 14
IV	5	неприложимо

5. Изисквания към материалната база

5.1. Изисквания към кабинетите за обучение по теория на професията – характеристики, обзавеждане, оборудване, софтуер

Всеки обучаем разполага с индивидуално работно място, оборудвано с необходимите учебни материали и технически средства. За преподавателя е обособено самостоятелно работно място, което може да бъде оборудвано с допълнителни ресурси за демонстрации в хода на обучението.

Кабинетът се оборудва с бяла или интерактивна дъска, както и с аудиовизуална техника, включваща проектор, екран, озвучителна система и други средства, подпомагащи визуализацията на учебното съдържание и активното включване на обучаемите в учебния процес.

За провеждане на съвременно и интерактивно обучение се използват подходящи дигитални устройства и софтуерни решения. Преподавателят разполага с компютър или лаптоп с достъп до интернет, свързан към аудиовизуалните средства в кабинета.

Обучаемите работят в компютърна зала, в която всяко учебно място е оборудвано с компютър или лаптоп, осигуряващ възможност за индивидуална работа. Използват се специализирани софтуерни продукти за рецептурно управление и следене на складови наличности, презентационен софтуер (например PowerPoint), както и платформи за електронно обучение, ако са налични.

Обучението се подпомага с разнообразни и съвременни учебни ресурси и помагала, осигуряващи визуализация и по-добро разбиране на учебното съдържание. Използват се дигитални учебници и ръководства, свързани с технологиите в сладкарството и пекарството, осигуряващи равнопоставеност и унифицирано обучение на всички обучаеми.

Кабинетът се оборудва с табла и постери, илюстриращи основните технологични процеси – замесване, оформяне, печене и декорация. На разположение са мостри на основни суровини – различни видове брашна, захари, шоколади, кремове, както и макети на плодове и зеленчуци, представени цели или в разрез с цел онагледяване на практическите дейности.

Кабинетът за обучение трябва да осигурява физическа достъпна среда, включително архитектурна и функционална пригоденост за лица с намалена подвижност в съответствие с изискванията за равен достъп до образователния процес.

Учебната среда осигурява равнопоставен достъп чрез адаптирани работни места, тактилни ленти, звукова и визуална сигнализация, подходящи за лица с лека форма на увреждане.

Където е възможно, обучението се допълва с изнесени лекции и посещения на фермерски пазари, пазари за подправки и други търговски обекти, свързани със суровините и продуктите, използвани в хлебарството и сладкарството.

5.2. Изисквания към учебната база за обучение по практика на професията – характеристики, обзавеждане, оборудване, софтуер

Практическото обучение по професията се провежда в специализирани учебни работилници – учебни цехове или лаборатории по сладкарство и пекарство. Обучението се организира по паралелки, разделени в две групи с един преподавател в учебен час.

Работилниците са оборудвани с достъпни плотове, санитарни възли, неплъзгащи се настилки и съобразени с нормативните изисквания за достъпност.

Основни изисквания към помещенията:

1. Осигурена контролирана температура, осветеност и вентилация.

2. Зониране на пространството според технологичните етапи: замесване, оформяне, печене, декорация, съхранение.

3. Индивидуални работни места за всички обучаеми.

4. Работно място за преподавателя, оборудвано за демонстрации.

Основно технологично оборудване:

1. Планетарни миксери.

2. Тестомесачки.

3. Темпериращи машини за шоколад.

4. Фурни за печене.

5. Етажна подова пещ.

6. Конвектомат.

7. Работни плотове от неръждаема стомана – минимум 1,5 м² на обучаем.

8. Хладилни маси и охладителни витрини – минимум 4 бр., обем поне 620 л; фризери – 2 бр.

9. Шоков охладител – 1 бр. за 4 тави (по възможност).

10. Професионални инструменти – шприцове, пошове, шпатули, накрайници – комплект за всеки обучаем.

Други уреди: блендер, пасатор, MW фурна, аспирация, пруфер, миялна, стелажи, колички за тави, аерограф, тестоокръглителна машина.

Помощно оборудване и инвентар:

1. Съдове: купи, тави, касероли, решетки – минимум по 15 бр. от всеки вид.

2. Форми: различни размери и видове – минимум 15 бр./вид.

3. Ръчни уреди: ножове, рингове, телове за разбиване, скрепери, четки, белачки – по 15 бр./вид.

4. Везни: електронни до 10 кг – минимум 2 бр.; минивезни – минимум 3 бр.

5. Температурни сензори и термометри – минимум 3 бр. на работилница.

6. Контейнери за съхранение – минимум 30 бр., пригодени за хладилно и MW съхранение.

7. Други пособия: мензури, рендета, дъски за рязане, черпаци, цедки, термосонди и др.

Софтуер и дигитални системи:

1. Компютри с интернет за преподавателя и обучаемите.

2. Специализиран софтуер:

- за рецептурно управление и проследимост;

- за складови наличности и срокове;

- за управление на сладкарски/пекарски обекти – планиране, доставки, поръчки, документооборот;

- за рецептурно планиране, калкулация и анализ;

- за полуавтоматизирано/автоматизирано оборудване;

- за критични точки (хигиена, енергийна ефективност, безопасност).

3. Интернет на нещата (IoT) – автоматизация, дистанционен контрол, мониторинг на енергия, отпадъци и хранителна безопасност.

4. Образователни платформи – достъп до дигитални ресурси и езиково обучение по професията.

Изисквания към техническата документация и безопасността:

1. Технически паспорти и инструкции за работа с машини.

2. Инструкции за поддръжка и хигиенизиране на оборудването.

3. Лични предпазни средства: престилки, шапки, ръкавици, обувки против хлъзгане.

4. Аптечки и противопожарна защита на подходящи места в работилниците.

Практическото обучение може да се осъществява в работещи предприятия – пекарни и сладкарници, кетъринг фирми, заведения за хранене, хотели и ресторанти със собствени производства и други, при наличието на договор и спазване на всички изисквания за безопасност и ефективна учебна среда.

6. Изисквания към обучаващите

Право да преподават по теория и практика на професията имат лица с висше образование и образователно-квалификационна степен „магистър“ или „бакалавър“ по специалности от професионално направление „Туризм“ от областта на висше образование „Социални, стопански и правни науки“, както и по специалности от професионално направление „Хранителни технологии“ от областта на висше образование „Технически науки“ съгласно Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, приет с Постановление № 125 от 2002 г. на Министерския съвет (ДВ, бр. 64 от 2002 г.), съответстващи на професията.

Учителска длъжност по учебен предмет или модул от професионалната подготовка може да се заема и от лица със завършено висше образование по съответната специалност и без професионална квалификация „учител“.

По учебен предмет или модул от професионалната подготовка, за който няма съответно професионално направление в Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, могат да преподават лица без висше образование и без придобита професионална квалификация „учител“, ако са придобили съответната професионална квалификация при условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение.

Препоръчително е на всеки три години обучаващите да преминават курс за актуализиране на професионалните си знания, умения и компетентности.